

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી કચેરી

જિલ્લા સેવા સદન-૨, એનેક્ષી બિલ્ડીંગ, એસ. ૪, પ, ૬, ભાવનગર
ફોન નં. (૦૨૭૮) ૨૪૨૬૬૨૯, મો. ૯૯૦૯૯૭૦૨૧૨

Email : bhavdeo@gmail.com, Blog: http://deobhav.blogspot.com/

ક્રમાંક: યોજના/રા.એવોર્ડ/૨૦૧૯/૧૬૫

તા.૧૫/૦૫/૨૦૧૯

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી
સરકારી, RMSA, ગ્રાન્ટેડ,
જિ.ભાવનગર

વિષય : રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક-૨૦૧૯ની નવી માર્ગદર્શિકા મુજબ Online ડેટા એન્ટ્રી કરવા બાબત.
સંદર્ભ : પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરીનાં પત્રાંક પ્રાશિનિ/જ/રા.એવોર્ડ/૨૦૧૯/૨૨૧-૩૨૧,
તા.૧૦/૦૫/૨૦૧૯

ઉપરોક્ત વિષય અને સદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે માનવ સંશાધન વિકાસ મંત્રાલય, શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ, નવી દિલ્હી દ્વારા "શિક્ષકો માટેની રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક" યોજના અમલમાં છે, જે અંતર્ગત સદર અધિકૃત વિભાગ દ્વારા નવી(સુધારેલ) માર્ગદર્શિકા તૈયાર કરવામાં આવી છે. જે માનવ સંશાધન વિકાસ મંત્રાલય, શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ, નવી દિલ્હીનાં તા.૦૬/૦૫/૨૦૧૯નાં પત્રની નકલ સાથે સામેલ રાખી મોકલી આપવામાં આવે છે.

ઉક્ત માર્ગદર્શિકામાંની સૂચનો ધ્યાનપૂર્વક વાંચી નામની ઓનલાઇન નોંધણી MHRDની વેબસાઇટ (www.mhrd.gov.in) ઉપર સમયમર્યાદામાં કરી લેવાની રહેશે.

બિડાણ: ઉપર મુજબ

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
ભાવનગર

નકલ રવાના જાણ અને અમલવારી સારુ:

શિ.ની.શ્રી/મ.શિ.નીશ્રી
સદર કચેરી

અગત્યનું-સમયમર્યાદા

ક્રમાંક : પ્રાશિનિ/જ/રા.એવોર્ડ/૨૦૧૯/૨૨૧-૩૨૧

પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરી,
ડૉ.જીવરાજ મહેતા ભવન,
બ્લોક નં-૧૨/૧, ગાંધીનગર
તા.૧૯/૦૫/૨૦૧૯.

પ્રતિ,

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ/જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ/
શાસનાધિકારીશ્રીઓ,
તમામ.

વિષય : રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક -૨૦૧૯ની નવી માર્ગદર્શિકા મુજબ Online ડેટા એન્ટ્રી કરવા બાબત.
સંદર્ભ : માનવ સંશાધન વિકાસ મંત્રાલય,શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ,નવી દિલ્હી નાં
તા.૦૬/૦૫/૨૦૧૯નાં પત્ર ક્રમાંક: એફ.૧-૫/૨૦૧૯-એન.એ.ટી.

ઉપરોક્ત વિષય તથા સંદર્ભ પરત્વે જણાવવાનું કે માનવ સંશાધન વિકાસ મંત્રાલય,શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ,નવી દિલ્હી દ્વારા " શિક્ષકો માટેની રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક " યોજના અમલમાં છે, જે અંતર્ગત સદર અધિકૃત વિભાગ દ્વારા નવી (સુધારેલ) માર્ગદર્શિકા તૈયાર કરવામાં આવી છે. જે માનવ સંશાધન વિકાસ મંત્રાલય,શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ,નવી દિલ્હીનાં તા.૦૬/૦૫/૨૦૧૯ નાં પત્રની નકલ સાથે સામેલ રાખી મોકલી આપવામાં આવે છે.

ઉક્ત માર્ગદર્શિકામાંની સૂચનાઓ અન્વયે, જે સક્ષમ શિક્ષકો રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક -૨૦૧૯ માટે દરખાસ્ત કરવા ઇચ્છતા હોય તેઓએ પોતાના નામની નોંધણી તા.૦૬/૦૫/૨૦૧૯ થી તા.૧૫/૦૬/૨૦૧૯ દરમિયાન MHRD ની વેબસાઈટ (www.mhrd.gov.in) ઉપર કરી લેવાની રહેશે.

આપના જીલ્લામાંથી રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક - ૨૦૧૯ માટે દરખાસ્ત કરવા ઇચ્છતા શિક્ષકો માટે, MHRD દ્વારા નવી (સુધારેલ) માર્ગદર્શિકા તૈયાર કરવામાં આવેલ છે, જે અન્વયે આપવામાં આવેલી સૂચનાઓ મુજબ તેમાં જણાવેલ નિયત સમયમર્યાદામાં પોતાના નામની ઓનલાઈન નોંધણી કરી શકે તે માટે નવી (સુધારેલ) માર્ગદર્શિકાની જાણ, આપના તાબા હેઠળની તમામ શાળાઓમાં થાય અને શાળાકક્ષા ઉપરાંત તમામ જીલ્લાઓમાં વર્તમાનપત્રોના માધ્યમથી બહોળો પ્રચાર-પ્રસાર થાય તે જરૂરી છે. જેથી વધુમાં વધુ લાયક શિક્ષકો આ અંગે પોતાની ઉમેદવારી નોંધાવી શકે તે માટે આપની કક્ષાએથી આ અંગેની કાર્યવાહી તત્કાલ હાથ ધરવા જણાવવામાં આવે છે.

બિડાણ: ઉપર મુજબ.

(ડૉ.એમ.આઈ.જોષી)

નિયામક
પ્રાથમિક શિક્ષણ, ગુ.રા.ગાંધીનગર.

No F 1-5/2018-NAT

ભારત સરકાર

માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય,

શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ

શાસ્ત્રી ભવન, ન્યુ દિલ્હી,

તા. ૦૬/૦૫/૨૦૧૮

પ્રતિ,

ખાસ મુખ્ય સચિવશ્રી, નાયબ સચિવશ્રીઓ/ મુખ્ય સચિવશ્રીઓ દરેક રાજ્યના તથા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના શિક્ષણ વિભાગના સચિવશ્રીઓ,

વિષય:- ૨૦૧૮ ના શિક્ષકો માટેના રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક વિતરણ અંગે સુધારેલ માર્ગદર્શિકા.

મહોદય/ મહોદયા,

ભારત સરકાર, માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય, શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ ધ્વારા " શિક્ષકો માટે રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક" વિતરણની યોજના અમલમાં આવી છે, જે અંતર્ગત સમગ્ર દેશમાંથી રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક માટે શિક્ષકોની પસંદગી કરવામાં આવે છે. આ રાષ્ટ્રીય એવોર્ડ આપવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ એવા શિક્ષકોને સન્માન આપવાનો છે કે જેઓના શિક્ષણ પ્રત્યેના યોગદાન અને નિષ્ઠા ધ્વારા શાળા શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધરી છે અને વિદ્યાર્થીઓનું જીવન ધોરણ પણ ઉન્નત બનેલ છે.

આ માટે અધિકૃત વિભાગ ધ્વારા નવી (સુધારેલ) માર્ગદર્શિકા તૈયાર કરવામાં આવી છે જે બિડાણમાં સમાવિષ્ટ છે. સક્ષમ શિક્ષકો પોતાના નામની Online નોંધણી તા. ૦૬ મે ૨૦૧૮ થી તા. ૧૫ જુન ૨૦૧૮ દરમિયાન MHRD ની વેબ સાઈટ (www.mhrd.gov.in) ઉપર કરાવી શકશે.

(૨.) નક્કી કરવામાં આવેલી સમય મર્યાદામાં સંબંધિત વિભાગો ધ્વારા આ સંદર્ભમાં યોગ્ય કાર્યવાહી કરવા માટે જરૂરી સુચનાની જાણકારી આપવા વિનંતી.

(૩.) રાજ્યો તથા કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોએ જિલ્લા પસંદગી સમિતિના એક પ્રતિનિધિ તરીકે પોતાના એક સભ્યનું નામ નોંધાવવાનું રહેશે.

(૪.) જિલ્લા પસંદગી સમિતિ માટેના લોગઈનની માહિતી સંબંધિત જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓને તથા રાજ્ય પસંદગી સમિતિ માટેના લોગઈનની માહિતી સંબંધિત જે તે રાજ્યના શિક્ષણ વિભાગનાં સચિવશ્રીઓને ઈમેઈલ ધ્વારા આપવામાં આવશે.

(૫.) ભારત સરકાર ધ્વારા પસંદગી કરવામાં આવેલ વ્યક્તિની માહિતીની જાણ અલગથી કરવામાં આવશે.

બિડાણ:- NAT ની માર્ગદર્શિકા

રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક માટે શિક્ષકોની પસંદગી કરવા માટેની સુધારેલી માર્ગદર્શિકા

પ્રસ્તાવના :-

શિક્ષકોને રાષ્ટ્રીય પારિતોષિકથી નવાજવાનો હેતુ કેટલાક શ્રેષ્ઠ શિક્ષકોએ દેશ માટે કરેલા પ્રદાનને બિરદાવવાનો છે. અને પોતાના સમર્પણ અને ઉદ્યમથી જેમણે શાળા અને શિક્ષણમા જ નહી પરંતુ પોતાના વિદ્યાર્થીઓ / શિષ્યોના જીવનને પણ સમૃદ્ધ બનાવ્યું છે, તેવા શિક્ષકોને સન્માનવાનો હેતુ છે.

૧. પારિતોષિક માટે શિક્ષકોની યોગ્યતા તથા તે અંગેની શરતો.

I માન્ય પ્રાથમિક / માધ્યમિક / ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના શિક્ષકો તથા આચાર્યશ્રીઓ કે જે નીચેની શરતોનું પાલન કરતા હોય અને જેમનો તેમાં સમાવેશ થતો હોય.

- (a.) શાળાઓ કે જે રાજ્ય સરકારો, કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો, સ્થાનિક પ્રશાસનો દ્વારા રાજ્ય સરકાર કે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો દ્વારા અનુદાનિત હોય.
  - (b.) કેન્દ્ર સરકાર હસ્તગત શાળાઓ દા.ત. કેન્દ્રીય વિદ્યાલયો, જવાહરનવોદય વિદ્યાલયો, સેન્ટ્રલ સ્કુલ ફોર ટિબેટિયન્સ (CTSA), રક્ષા મંત્રાલય દ્વારા ચલાવવામાં આવતી સૈનિક સ્કુલ, એટમિક એનર્જી એજ્યુકેશન સોસાયટી (AEES) દ્વારા ચલાવવામાં આવતી શાળાઓ.
  - (c.) સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન (CBSE) દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત અને જેનો (a.) તથા (b.) માં સમાવેશ ન થતો હોય તેવી શાળાઓ.
  - (d.) ઈન્ડિયન સ્કુલ સર્ટીફિકેટ એકઝામિનેશન બોર્ડ (CISCE) દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત તથા જેનો ઉપરોક્ત (a), (b) કે (c) માં સમાવેશ ન થતો હોય તેવી શાળાઓ.
  - (i) સામાન્ય રીતે નિવૃત્ત શિક્ષકો અરજી કરવા પાત્ર બનતા નથી. આમ છતાં, જે શિક્ષકોએ શૈક્ષણિક વર્ષના ચાર માસ સુધી કામ કરેલ હોય એટલે કે તા. ૩૦મી એપ્રિલ સુધી ઓછામાં ઓછું કામ કરેલ હોય તે શિક્ષકો બાકીની શરતો સંતોષતા હોય તો અરજી કરી શકે છે.
  - (ii) શૈક્ષણિક વહીવટકર્તાઓ, શિક્ષણ નિરીક્ષકો તથા તાલીમી સંસ્થાના કર્મચારીઓ, આ પારિતોષિક મેળવવા હકદાર નથી.
  - (iv) શિક્ષકો અને આચાર્યશ્રીઓ ટ્યુશન સાથે સંકળાયેલા ન હોવા જોઈએ.
  - (v) માત્ર નિયમિત શિક્ષકો અને આચાર્યશ્રીઓ જ આ પારિતોષિક મેળવવા હકદાર છે. (માન્ય).
  - (vi) કરાર આધારિત કાર્યરત શિક્ષકો, શિક્ષામિત્ર આ પારિતોષિક મેળવવા માટે માન્ય નથી.
- (૨.) જુદા જુદા લેવલ પર શિક્ષકોની પસંદગી કરવા માટે ધ્યાનમાં લેવાની બાબતોની માહિતી.

શિક્ષકોનું મુલ્યાંકન, બિડાણ - ૧ માં આપેલી માહિતી અને તેમાં દર્શાવવામાં આવેલી માહિતી પ્રમાણે થશે.

(a.) હેતુ લક્ષી માપદંડ:- આ મૂલ્યાંકનમાં શિક્ષકોના હેતુલક્ષી પાસાને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે. અને તેનુ ગુણાંકન ૨૦/ ૧૦૦ પ્રમાણે રાખવામાં આવ્યું છે.

(b.)કામગીરી આધારિત માપદંડ:-આ મૂલ્યાંકનમાં શિક્ષકોની સમગ્ર કામગીરી આધારિત હશે.જેનુ ગુણાંકન ૮૦/૧૦૦ પ્રમાણે રાખવામાં આવ્યું છે.

- કામગીરીમાં નીચેના પાસાઓનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે. જેમ કે અધ્યયન નિષ્પત્તિ, ફલશ્રુતિ માટે કરવામાં આવતા પ્રયાસો, નાવીન્યપૂર્ણ પ્રયોગો કરવા, વધારાની સહઅભ્યાસની પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવું, અધ્યયન અધ્યાપન માટેની સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવાની ક્ષમતા, સામાજિક દરજ્જો, ગતિશીલતા, પ્રયોગાત્મક શિક્ષણ કરવાની ક્ષમતા, વિદ્યાર્થીઓને વિશિષ્ટ રીતે શારીરીક શિક્ષણ આપવું અને તેમના માનસિક અને ભૌતિક વિકાસ માટેની આગવી પહેલ વગેરે માપદંડોનો કુલ ભારાંક ૧૦૦/ ૮૦ ગુણનો રહેશે.

૩. અરજી કરવાની પધ્ધતિ અને પસંદગીના ધારાધોરણો :-

(i) MHRD ના માર્ગદર્શન હેઠળ અને CIET તથા NCERT ની સહાયથી તૈયાર કરવામાં આવેલ એડમીનીસ્ટ્રેટીવ સ્ટાફ કોલેજ ઓફ ઈન્ડિયા, (ASCI) ધ્વારા ઓનલાઈન વેબ પોર્ટલ ધ્વારા અરજી સ્વીકારવામાં આવશે.

(ii) સમયસર નોંધણી થાય અને અન્ય કોઈ અડચણો કે ખામી ન સર્જાય તે માટે ASCI રાજ્યો તથા કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોના સંપર્કમાં રહેશે.

(iii) વેબપોર્ટલના નિર્માણ તથા જાળવણી માટેનો સંપૂર્ણ ખર્ચ MHRD ભોગવશે.

(iv) રાજ્યો કે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના શિક્ષકો અને આચાર્યશ્રીઓ Online અરજી ધ્વારા જાતે જ નિયત તારીખ પહેલા પોતાની અરજી વેબપોર્ટલ ધ્વારા કરી શકે છે.

(v) દરેક અરજદારે (અરજીની સાથે) પ્રવેશ ફોર્મ સાથે સહાયક સર્ટીફિકેટ જેવા કે ડોક્યુમેન્ટસ (પ્રમાણપત્રો) સાધનો , પ્રવૃત્તિના અહેવાલ, મુલાકાતની નોંધ, ફોટોગ્રાફસ, ઓડિયો- વીડીઓ વગેરે મોકલવાના રહેશે.

(vi) દરેક અરજદારે આ બધી જ માહિતી " જે મારા ધ્વારા આપવામાં આવી છે. તે સાચી જ છે. અને જેમાં પાછળથી કોઈ માહિતી ખોટી જણાશે તો હું શિક્ષાત્મક પગલાં માટે તૈયાર રહીશ" એવુ કબુલાતનામુ આપવાનું રહેશે.

જિલ્લા પસંદગી સમિતિ :-

(viii) પ્રથમ પસંદગી જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની અધ્યક્ષતામાં જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ (DSC) ધ્વારા કરવામાં આવશે. જેના સભ્યો નીચે મુજબના રહેશે.

(a) જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી (DEO), - ચેરપર્સન

(b) રાજ્ય / કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશનો પ્રતિનિધિ, - સભ્યશ્રી

(c) જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી ધ્વારા નિમવામાં આવેલ એક શિક્ષણશાસ્ત્રી, -સભ્યશ્રી

(viii) (DSC)ના મુખ્ય કાર્યો :-

- (a) હકીકતોની સચોટતા તથા અરજદાર ધ્વારા પુરી પાડવામાં આવેલી માહિતીની સચોટતાની ચકાસણી કરવી.
- (b) એનેક્ષર -૧ માં દર્શાવ્યા પ્રમાણેનું ગુણાંકન / મૂલ્યાંકન કરવું.
- (c) ગુણાંકન ફાળવણી અંગેનું પ્રમાણપત્ર આપવું.
- (d) સંપૂર્ણ મૂલ્યાંકન કર્યા બાદ અરજદારોના નામની પસંદગી કરીને Online પોર્ટલ ઉપર વીજીલન્સ કલીયરન્સ સર્ટી આપીને, ત્રણેય અરજદારોના નામ સ્ટેટ સીલેક્શન કમીટીને મોકલવા.
- (e) ખાસ અપવાદરૂપ કિસ્સામાં (DSC) વધુમાં વધુ એક - અન્ય નામની પસંદગી પણ કરી શકશે જે શ્રેષ્ઠ શિક્ષકોમાંના એક હોય કે અન્ય કોઈ પણ રીતે વિશિષ્ટ હોય તેમજ દિવ્યાંગો માટેનું શિક્ષણ આપતી સંસ્થાના શિક્ષકો કે જેનું ગુણાંકન એનેક્ષર -૧ મુજબ કરાશે.
- (f) DSC શિક્ષકના સમગ્ર દેખાવ (પરફોમન્સ) ધ્યાનમાં રાખીને અભ્યાસના વિવિધ પ્રવાહો જેવા કે વિજ્ઞાન, કલા, સંગીત, શારીરિક શિક્ષણ વગેરે ધ્યાનમાં લઈ શકશે.

રાજ્ય કક્ષાની પસંદગી સમિતિ (SSC)

IX (SSC)ના અધ્યક્ષ, અગ્ર સચિવશ્રી, રાજ્યના/ શિક્ષણ વિભાગના સચિવશ્રી રહેશે. અન્ય સભ્યો નીચે મુજબ રહેશે.

- (a) અગ્ર સચિવશ્રી / શિક્ષણ વિભાગના સચિવશ્રી, —ચેરપર્સન
- (b) કેન્દ્ર સરકારના એક સભ્ય, — સભ્યશ્રી
- (c) ડાયરેક્ટર / શિક્ષણ વિભાગના કમિશનર, —સભ્યસચિવશ્રી
- (d) SCERTના ડાયરેક્ટર / તેની સમકક્ષ અધિકારી જો SCERT (ન હોય તો) —સભ્ય

X SSC નું મુખ્ય કાર્ય :-

- (a) અરજદારની હકીકતો / માહિતી અને (DSC) ધ્વારા આપવામાં આવેલા ગુણની પુનઃ ચકાસણી કરવી.
- (b) અરજદારનું મૂલ્યાંકન કરીને શ્રેષ્ઠ ઉમેદવારોની પસંદગી કરીને (એનેક્ષર-૨) પ્રમાણે ગુણાંકન કરીને વેબપોર્ટલ ધ્વારા લીસ્ટ તૈયાર કરીને, રાષ્ટ્રીય પસંદગી સમિતિને મોકલવું.

સંયુક્ત પસંદગી સમિતિ:-

XI OSC સમિતિમાં નીચે જણાવેલ સભ્યોનો સમાવેશ થાય છે.

- (a) ચેરપર્સન / ડાયરેક્ટર/ કમિશનર/ સંસ્થાના હેડ, —ચેર પર્સન
- (b) ચેરપર્સન ધ્વારા નિયુક્ત કરવામાં આવેલા સંસ્થાના એક અધિકારી
- (c) ભારત સરકારના એક વ્યક્તિની નિમણૂક, —સભ્યશ્રી
- (d) ચેરપર્સન ધ્વારા નિયુક્ત કરવામાં આવેલા એક પ્રતિષ્ઠિત શિક્ષણ શાસ્ત્રી, —સભ્ય શ્રી

OSC નું મુખ્ય કાર્ય:-

- (c). નામાંકન માટેની આંતરિક પધ્ધતિનુ અનુસરણ કરવું.
- (d) દરેક અરજદાર કે નોંધાયેલા અરજદારનું મૂલ્યાંકન કરીને શ્રેષ્ઠ ઉમેદવારની પસંદગી (સંસ્થા ધ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલા તથા એનેક્ષર-૨ પ્રમાણેના ધારાધોરણ અનુસાર)કરવી અને તેનું નામ વેબપોર્ટલ ધ્વારા રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ મોકલવું.

Independent jury at National Level

xiii શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા, MHRD ના નિવૃત્ત સચિવશ્રીની અધ્યક્ષતા હેઠળ બનેલી આ સમિતિ ૩૬ SSCs ૭ OSCs ધ્વારા મોકલવામાં આવેલા લીસ્ટનું નવું મૂલ્યાંકન કરશે.

- (a) દરેક નોંધાયેલ ઉમેદવારે JURY સમક્ષ ઉપસ્થિત થવું જરૂરી છે.
- (b) લીસ્ટમાંથી JURY વધુમાં વધુ ૪૫ (+ ૨ ખાસ કક્ષાના શિક્ષકો વગેરે) નામોની પસંદગી કરશે.
- (c) રૂબરૂ થયેલા ઉમેદવારોને ટી.એ. /ડી.એ. MHRD ધ્વારા આપવામાં આવશે.
- (d) JURY ને સચિવ કક્ષાની મદદ, NCERT ધ્વારા પુરી પાડવામાં આવશે.

XV ૨૦૧૯ની નિયત સમય મર્યાદાની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

ક્રમ	પ્રવૃત્તિ	સમયમર્યાદા ૨૦૧૯
A	ઓનલાઈન અરજી કરવા માટે વેબપોર્ટલની શરૂઆત	તા. ૦૬ મે ૨૦૧૯ થી તા. ૧૫ જુન ૨૦૧૯ રાત્રીના ૧૨.૩૯ કલાક સુધી
B	જિલ્લા પસંદગી સમિતિ ધ્વારા રાજ્ય પસંદગી સમિતિને નામો મોકલવાની તારીખ	તા. ૧૬ જુન થી તા. ૭ જુલાઈ સુધી ૨૦૧૯ રાત્રીના ૧૨. ૩૯ કલાક સુધી
C	રાજ્ય પસંદગી સમિતિ/સંયુક્ત પસંદગી ધ્વારા પસંદ થયેલા ઉમેદવારોનું લીસ્ટ રાષ્ટ્રીય પસંદગી સમિતિને મોકલવાની તારીખ	તા. ૮ જુલાઈ થી તા. ૨૨ જુલાઈ ૨૦૧૯ રાત્રીના ૧૨. ૩૯ કલાક સુધી
D	પસંદગી પામેલા તમામ ઉમેદવારોને MHRD ધ્વારા ઓનલાઈન પોર્ટલ ઉપર પત્રવ્યવહાર /જાણકારી આપવાનો સમય	તા.૨૫ જુલાઈ ૨૦૧૯ સુધી
E	JURY ધ્વારા પસંદગી પ્રક્રિયા	તા.૦૧ ઓગષ્ટ થી તા.૧૪ ઓગષ્ટ ૨૦૧૯ સુધી
F	ઈન્ડીપેન્ડેન્ટ નેશનલ જ્યુરી ધ્વારા અંતિમ નામ પસંદગી	તા. ૧૬ ઓગષ્ટ ૨૦૧૯
G	માન. HRM ની મંજૂરી બાદ પસંદગી પામેલ ઉમેદવારોને આમંત્રણ	તા.૨૬ ઓગષ્ટ ૨૦૧૯
H	રીહર્સલ અને એવોર્ડ ફંક્શન	તા.૦૪ અને તા.૦૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૯

*****

શિક્ષકોના રાષ્ટ્રીય પારિતોષિકના મૂલ્યાંકન માટેનો કોઠો.
એનેક્ષર - ૧

વિભાગ - A (હેતુલક્ષી)

ક્રમ	ધારાધોરણો	મહત્તમ ગુણાંકન
૧.	સમાજના ઉત્થાન માટે, વાલીઓ માટે, વિદ્યાર્થીઓના ઉત્કર્ષ માટે શિક્ષક ધ્વારા કરવામાં આવેલા કાર્યો કે અન્ય કોઈપણ રીતે શાળામાં ફાળો આપવો જેમ કે બાંધકામ, કોમ્પ્યુટર, મધ્યાહન ભોજન, ફાળો, પાઠ્યપુસ્તકો વગેરે.	૩
૨.	પ્રકાશન (સંશોધનાત્મક નિબંધ / રાષ્ટ્રીય કે આંતર રાષ્ટ્રીય પ્રકાશનોમાં લેખ(ISSN સાથે) પુસ્તકો (ISBN સાથે) વગેરે સાથે છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં કરેલ કાર્ય .	૩
૩.	છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો વાર્ષિક મૂલ્યાંકન અહેવાલ અથવા અન્ય કામગીરી મૂલ્યાંકન સાધનો / સમગ્ર દેખાવ .	૩
૪.	શું શિક્ષક કોઈપણ જાતની ફરીયાદ વિના નિયમિત શાળાએ જાય છે?	૩
૫.	શું શિક્ષક નિયત કરવામાં આવેલી તાલીમના વર્ગો ભરે છે? (શું તે નિયમિત તાલીમ કાર્યક્ષેત્રોમાં ભાગ લે છે?)	૨
૬.	શાળાનો ડ્રોપ આઉટ રેશીયો (અપવ્યય અને સ્થગિગતા) ઘટાડવા માટેના શિક્ષકના પ્રયત્નો તથા તે માટે કરવામાં આવેલી કામગીરી.	૨
૭.	SWAYAM કે અન્ય કોઈ MOOCS ના કોઈ અભ્યાસક્રમ માટે શિક્ષકનું નામ નોંધાયેલું છે?	૨
૮.	e- contents, પાઠ્યપુસ્તકો, SCERTS BOARD કે NCERT માટેની શિક્ષકોને લગતી માહિતી પુસ્તિકા વગેરેમાં શિક્ષકનું પ્રદાન.	૨
કુલ ગુણ		૨૦

*****

વિભાગ -બી

નિર્દેશાત્મક અને પ્રયોગાત્મક

ક્રમ	ધારાધોરણો	મહત્તમ ગુણાંકન
૧.	નવા પ્રયોગો (જેવા કે, ICT નો ઉપયોગ, અધ્યયનની આનંદપ્રદ પદ્ધતિ, કે જે શિક્ષકે અમલમાં મુકી હોય અને તેની વિદ્યાર્થીઓ ઉપર અસર, રોજ- બરોજની શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓમાં તેની શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ, ઓછી કિંમતે તૈયાર થતા શૈક્ષણિક સાધનો બનાવવાની આવડત, નંબર (આંકડાઓ)માપ તથા નવા પ્રયોગોની અસર વગેરે).	૩૦
૨.	વધારાની સહઅભ્યાસીક પ્રવૃત્તિઓનું સંચાલન. (માપન ગણન અને પ્રયોગાત્મક અસર આધારીત.)	૨૫
૩. (a)	સામાજિક ગતિશીલતા માટે શાળા સંગઠન અને બાળકોમાં સામાજિક જાગૃતતા લાવવા માટેના પ્રયત્નો.	૨૫
(b)	રાષ્ટ્રના નિર્માણ તથા રાષ્ટ્રીય એકતા તરફ લોકોને અભિપ્રેત કરવા.	
SUB TOTAL		૮૦
GRAND TOTAL		૧૦૦

*****

43L (1)

TIME BOUND / IMMEDIATE

**No.F.1-5/2018-NAT
Government of India
Ministry of Human Resource Development
Department of School Education and Literacy
****

**Shastri Bhavan, New Delhi
dated 6 May, 2019**

To

Special Chief Secretaries/Additional Chief Secretaries/Principal Secretaries/Secretaries (Education) of all the States / UTs

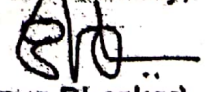
Subject: National Awards to Teachers – Initiation of selection process.

Sir / Madam,

The Government of India, Ministry of Human Resource Development, Department of School Education & Literacy implements a Scheme of National Awards to Teachers to celebrate the unique contribution of some of the finest teachers in the country and to honor those teachers who through their commitment and industry have not only improved the quality of school education but also enriched the lives of their students. The Competent Authority has approved the revised guidelines and timelines (enclosed at Annexure). Registrations are open for online self-nominations by teachers from 06th May, 2019 to 15th June, 2019 on the website of MHRD (www.mhrd.gov.in).

2. You are requested to inform all the concerned Stakeholders to take appropriate actions as per the prescribed timelines as mentioned in the annexed guidelines.
3. State/IJT Administrations are requested to nominate one representative of State Government/UT Administrations as a Member in every District Selection Committee.
4. The login credentials of the District Selection Committees will be e-mailed to respective District Collectors. The login credentials of the State Selection Committees will be e-mailed to respective State Education Secretaries.
5. The details of Nominees of Union Government will be sent separately.

Yours faithfully,

**(G. Vijaya Bhaskar)
Director (NAT)
Tel:- 011-2338 8641**

Encl:- Revised NAT Guidelines alongwith Timelines

Revised Guidelines for Selection of Teachers for National Awards

Introduction

The purpose of National Awards to Teachers is to celebrate the unique contribution of some of the finest teachers in the country and to honor those teachers who through their commitment and industry have not only improved the quality of school education but also enriched the lives of their students.

1. Conditions of Eligibility of Teachers for consideration for the Awards:

- i) School teachers and Heads of Schools working in recognized primary/middle/high/higher secondary schools under the following categories:
  - a) Schools run by State Govt./UTs Administration, schools run by local bodies, schools aided by State Govt. and UT Administration.
  - b) Central Govt. Schools i.e. Kendriya Vidyalayas (KVs), Jawahar Navodaya Vidyalayas (JNVs), Central Schools for Tibetans (CTSA), Sainik Schools run by Ministry of Defence (MoD), Schools run by Atomic Energy Education Society (AEES).
  - c) Schools affiliated to Central Board of Secondary Education (CBSE) (other than those at (a) and (b) above)
  - d) Schools affiliated to Council for Indian Schools Certificate Examination (CISCE) (Other than those at (a), (b) and (c) above)
- ii) Normally retired teachers are not eligible for the award but those teachers who have served a part of the calendar year (at least for four months i.e. upto 30th April in the year to which National Awards relate) may be considered if they fulfill all other conditions.
- iii) Educational Administrators, Inspectors of Education, and the staff of training Institutes are not eligible for these awards.
- iv) Teacher/Headmaster should not have indulged in tuitions.
- v) Only regular Teachers and Heads of Schools will be eligible.
- vi) Contractual Teachers and Shiksha Mitras will not be eligible.

2. Considerations to guide the selection of teachers at various levels:

Teachers will be evaluated based on the evaluation matrix given at Annexure-I. Evaluation matrix contains two types of criteria for evaluation:

- a) **Objective criteria:** Under this the teachers will be awarded marks against each of the objective criteria. These criteria are given the weightage of 20 out of 100.
- b) **Criteria based on performance:** Under this, teachers will be awarded marks on criteria based on performance e.g. initiatives to improve learning outcomes, innovative experiments undertaken, organization of extra and co-curricular activities, use of Teaching Learning Material, social mobility, ensuring experiential learning, unique ways to ensure physical education to students etc. These criteria are given the weightage of 80 out of 100.

3. Procedure for application and selection:

- i) All the applications would be received through an online web portal. The portal would be developed and managed by Administrative Staff College of India (ASCI) assisted by CIET, NCERT under the overall supervision of MHRD.
- ii) ASCI would also ensure coordination with States/UTs regarding timely entry into the portal and resolution of technical and operational issues during data entry into portal.
- iii) MHRD will bear the entire expenditure for development and maintenance of the portal.
- iv) In case of State/UTs, teachers and Heads of schools themselves shall apply directly by filling the application form online through the web portal before the prescribed cut-off date.
- v) Every applicant shall submit a portfolio, online along with the Entry Form. The portfolio shall include relevant supporting material such as documents, tools, reports of activities, field visits, photographs, audios or videos etc.
- vi) Undertaking by the applicant: Each applicant shall give an undertaking that all the information/data submitted is true to the best of his/her knowledge and if anything is found at any later date to be untrue then he/she will be liable to disciplinary action.

District Selection Committee:

- vii) First level scrutiny will be done by District Selection Committee (DSC) headed by the District Education Officer. Members of DSC would be as under:
  - a) District Education Officer: Chairperson
  - b) Representative of State/UT Govt.: Member
  - c) One Reputed academician nominated by District Collector: Member
- viii) The major functions to be performed by DSC are as under:
  - a) Physical verification of the facts/ information provided by the applicant by forming verification teams.
  - b) Evaluation/ marking of the applicants as per the format at Annexure-I.
  - c) Certificate by DSC: The DSC shall certify that marks have been awarded after due verification of the facts.
  - d) After the detailed evaluation of the applications, DSC will shortlist 3 names and forward these to State Selection Committee through online portal along with vigilance clearance certificate of each of the 3 applicants.
  - e) In addition to the applications received, the DSC in exceptional circumstances, may suo-moto consider name of maximum one person among the outstanding teachers including special educators and differently abled teachers/heads of schools. The evaluation will be done as per the format at Annexure-I.
  - f) DSC may take into account performance of teachers in various streams of studies viz. science, arts, music, physical education etc.

The State Selection Committee (SSC)

- ix) The State Selection Committee (SSC) will be headed by Principal Secretary/ Secretary of State Education Department. Members of SSC will be as under:
- a) Principal Secretary/ Secretary of State Education Department: **Chairperson**
  - b) Nominee of Union Govt.: **Member**
  - c) Director/Commissioner of Education: **Member Secretary**
  - d) Director, SCERT or equivalent if there is no SCERT: **Member**
- x) The major functions to be performed by SSC are as under:
- a) Re-verification of the facts/ Information/marks of the nominations received from all the DSCs.
  - b) Evaluate all the nominations and prepare shortlist of the best candidates, subject to the maximum number allotted to the States/UTs as per Annexure-I and forward the same to Independent Jury at National level through online portal.

Organization Selection Committee (OSC) (For other organizations)

- xi) The composition of OSC is as under:
- a) Chairperson/ Director/ Commissioner/ Head of the Organization: **Chairperson**
  - b) One officer from the Organization nominated by the Chairperson
  - c) Nominee of Union Govt.: **Member**
  - d) One reputed academician deputed by the Chairperson: **Member**
- xii) The major functions to be performed by OSC are as under:
- a) The Organizations may follow their internal processes for receiving nominations.
  - b) Evaluate all the nominations and prepare shortlist of the best candidates, subject to the maximum number allotted to the Organizations as per Annexure-II and forward the same to Independent Jury at National level through online portal.

Independent Jury at National level

- xiii) Independent Jury at National level headed by retired Secretary, Department of School Education & Literacy, MHRD would review the list of candidates as forwarded by all the 36 SSCs and 7 OSCs and carry out fresh assessment.
- a. Each nominee is required to make a presentation before the Jury.
  - b. The Jury shall select names from the list subject to the maximum of 45 (+2 Special Category for differently abled teachers etc.).
  - c. TA/DA for nominees shall be paid by MHRD.
  - d. Secretarial assistance to the Jury will be provided by NCERT.

- xiv) All other awards have been subsumed under the National Awards to Teachers.
- xv) The timelines for the year 2019 are as under:

S.No.	Activity	Timelines for 2019
i	Opening of web-portal for inviting online applications.	6 th May to 15 th June, 2019 (12:00 midnight)
ii	District Selection Committee nominations to be forwarded to the State Selection Committee through online portal.	16 th June to 7 th July, 2019 (12:00 midnight)
iii	State Selection Committee/ Organization Selection Committee shortlist to be forwarded through online portal to Independent National Jury	8 th July to 22 nd July, 2019. (12:00 midnight)
iv	Letters/communication to be issued by MHRD through online portal to all the shortlisted candidates	25 th July, 2019
v	Selection process by Jury	1 st August to 14 th August, 2019
vi	Finalization of names by Independent National Jury	16 th August, 2019
vii	Intimation to the final selected candidates after approval of Hon'ble HRM.	26 th August, 2019
viii	Rehearsal and Award function	4 th & 5 th September, 2019

*****

Evaluation Matrix for National Award to Teachers

Annexure-I

Category A: Objective Criteria		
Sl No.	Criteria	Maximum Marks / Ceiling
1	Work done by teacher to encourage community, parents, alumni etc. to contribute to the school in any way e.g. physical infrastructure, computers, mid day meal, funds, books etc.	3
2	Publication (Research papers/Articles in international/national journals{with ISSN}, Books {with ISBN}, etc.) in the last 5 years	3
3	Annual Performance Appraisal Reports or other performance appraisal tools of last 3 years	3
4	Is the teacher attending school regularly without any complaints?	3
5	Whether the teacher is regularly attending the in-service training he/she is deputed to?	2
6	Work done by teacher to increase enrolment and reduce dropouts.	2
7	Whether the teacher is enrolled for any course under SWAYAM or any other MOOCS platform	2
8	Development of e-contents, textbooks, teacher handbooks for SCERTs, Boards or NCERT	2
Subtotal		20

Category B: Criteria based on performance (Indicative and Illustrative only)		
Sl No.	Criteria	Maximum Marks
1	Innovative experiments (like use of ICT, joyful learning technique) undertaken by teacher for greater impact of his/her teaching on the students. Development and use of appropriate pedagogic approaches in day to day teaching activities including Teaching Learning Material, Low cost teaching aids etc. (Based on number, scale and impact of innovations/experiments)	30
2	Organization of extra and co-curricular activities (Based on number, scale and impact of experiments)	25
3	a) Mobilization of society for school infrastructure and for spreading social awareness among children. b) Promotion of nation building and national integration	25
Subtotal		80
Grand Total		100

State / UT / Organizations wise maximum number of nominations allowed

S.no	States/UTs/Organizations	Max. nominations
1	Andhra Pradesh	6
2	Arunachal Pradesh	3
3	Assam	3
4	Bihar	6
5	Chhattisgarh	3
6	Goa	3
7	Gujarat	6
8	Haryana	3
9	Himachal Pradesh	3
10	Jammu & Kashmir	3
11	Jharkhand	3
12	Karnataka	6
13	Kerala	6
14	Madhya Pradesh	6
15	Maharashtra	6
16	Manipur	3
17	Meghalaya	3
18	Mizoram	3
19	Nagaland	3
20	Odisha	6
21	Punjab	6
22	Rajasthan	6
23	Sikkim	3
24	Tamil Nadu	6
25	Telangana	6
26	Tripura	3
27	Uttar Pradesh	6
28	Uttarakhand	3
29	West Bengal	6
	Subtotal	129
	Union Territory	
30	A&N Islands	1
31	Chandigarh	1
32	D&N Haveli	1
33	Daman & Diu	1
34	Delhi	2
35	Lakshadweep	1
36	Puducherry	1
	Subtotal	8
	Others	
37	Atomic Energy Education Society (Under Deptt. Of Atomic Energy)	1
38	CBSE	6
39	C.I.S.C.E.	2
40	CTSA	1
41	Kendriya Vidyalaya Sangathan	4
42	Navodaya Vidyalaya Samiti	2
43	Sainik Schools Under M/o Defence	1
	Subtotal	17
	Grand Total	154